

Innspill - Handlingsprogram 2025

Innhold

Overordnede mål og strategier	1
Klima, miljø og natur	5
Transport og mobilitet	6
By- og regionutvikling	8
Konkurranseskraft og næringsutvikling.....	10
Tverrgående tema	12
Kraft.....	12
Miljøtilstanden i Oslofjorden, vann og vassdrag.....	12
Sirkulærøkonomi	14
Grønn næringstransport	15
Internasjonal profilering	16

Overordnede mål og strategier

Tiltak

- Ligge i front på autonom mobilitet
- Oslofjorden – holde tak i dette. Være foregangsregion
- Klimatilpasning, kan vi bli best i klassen på dette? Kombinert med arbeid med Oslofjorden. Bli gode på naturbasert overvannshåndtering
- BEST-konferanse

Andre kommentarer:

Det er et stort steg for kommunene å søke EU-midler. Trenger hjelp til dette. Osloregionens europakontor er gode på dette. Trenger vi noen som kan hjelpe oss med dette her lokalt også?

Det kan være ulik virkelighetsoppfatningen mellom ulike forvaltningsnivåer på hva vi skal oppnå. Osloregionen som fellesorgan kan kommunisere mot nasjonale myndigheter

Krevende hverdag for politikerne (f.eks økonomi). Trenger å ha god kommunikasjon om hva Osloregionen bidrar med for å holde interessen for Osloregionen oppe.

Tiltak:	Partnere: Kommunene og fylkeskommunene
----------------	--

Ivareta Osloregionens interesser på de ulike satsingsområdene overfor Storting og Regjering	
Tiltak: Få fylkeskommunene mer aktivt med i Osloregionens arbeid	Partnere: Kommunene og fylkeskommunene

Tiltak: Det ble spesielt referert til «Energistasjons»-prosjektet som et egnet tiltak/eks på samarbeidsprosjekt som gir nytteverdi for mange/alle. Så vi gikk «på leting» etter tilsvarende. Her er noen eksempler på mulige tiltak/prosjekter som ble nevnt:

Beredskapssamarbeid: Forebygging, koordinering, krisehåndtering, kommunikasjon og informasjon, komeptanseutvikling (i samarbeid med DSB, KS, Norsk Vann mfl.)

Digitale kartløsninger: Opplæring, koordinering, grensessnitt mot andre it-systemer i kommunene og mot kommunikasjon, beredskap etc, geolokalisering, folkehelse (Stolpejakten etc) Samarbeid med NVE, DSB, Miljødirektoratet, Nibio, KS, Ut.no, Stolpejakten mfl.

Klima: Utvikle digitalt verktøy for å registrere indirekte utslipp i egen kommune. F.eks. klimaeffekt av anskaffelser. Samarbeid med KS, NHO, Miljødirektoratet, Østlandssamarbeidet mfl.

Massehåndtering: Utvikle felles prinsipper for håndtering og lagring. Samle en felles ressursbank. Utforme kurstilbud. Samarbeid med Miljødirektoratet, NVE, MEF, KS, Norsk Vann mfl.

Fjernvarme/spillvarme, bioenergi og sirkulære varestrømmer: Gjøvikregionen har invitert Ringeriksregionen og Hadeland til å sammenstille fakta om antall fjern- og nærvarmeanlegg, biogassanlegg, biokullfabrikker, massivtrefabrikker etc for å få en oversikt over kilder til varme, strøm drivstoff, industrielt råstoff etc inn videre arbeid med grønn næringsutvikling, lokalisering av ny fornybar energi, hvor det er mye spillvarme til overs, avlastning strømmnett etc.

Politisk slagkraft: 65 kommuner, prioritere 2-3 tiltak/prosjekter per år.

Resultatmål

- Norsk Vann har et prosjektsystem hvor de bruker en andel av medlemskontingenten til å prioritere prosjekter som fellesskapet (kommunene) har stor nytte av. Kan Osloregionen opprette et tilsvarende system?
- Matching mot fylkeskommunale og/eller statlig finansiering i prosjekter.

Samarbeidspartnere

- Sparebankstiftelser (særlig prosjekter for barn og unge)
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)
- NVE
- KS
- Norsk Vann

- Miljødirektoratet
- Nibio
- Østlandssamarbeidet
- NHO
- Maskinentreprenørenes forbund (MEF)
- Den norske turistforening (DNT) Ut.no
- Stolpejakten.no

<p>Tiltak: Kartlegging av internasjonalt sterke miljøer i regionen – underlag på BEST-konferansen, 2 timers radius. Hva er vi gode på? På hvilke områder har vi landslag. Hva slags interaksjon skjer på tvers i regionen?</p> <p>F.eks. Maritim næring. Gjøre noe ifm NorShipping 2025?</p> <p>(ref NIBR-rapport 2021 og NIBR/Oxford Research-rapport 2017)</p>	<p>Partnere: Aktuelle samarbeidspartnere for studie NHO-regioner på Østlandet</p>
<p>Resultatmål: Rapport</p>	

<p>Tiltak: Faggruppesamling, kunnskapsdeling</p>	<p>Partnere: Vertskapsregion</p>
<p>Resultatmål: Gjennomført faggruppesamling august 2025</p>	

Andre kommentarer:

Kunnskap /kjennskap om Osloregionen – politiske miljø.

Klima, miljø og natur

Tiltak: Ivareta Osloregionens interesser på klima-/miljø-/naturfeltet overfor Storting og Regjering	Partnere: Kommunene og fylkeskommunene
Tiltak: Være en drivkraft i arbeidet med arealanalyser og bærekraftig arealbruk	Partnere: Kommunene og fylkeskommunene
Tiltak: Løfte behovet for bedre klimatilpasning og beredskap overfor klimaendringer	Partnere: Kommunene, NVE og andre beredskapsaktører

Tiltak: Bruke offentlige innkjøp som verktøy for å nå målene. Tilstrebe likelydende standarder/krav i Osloregionen for å skape forutsigbarhet for bedrifter og unngå «konkurransen» mellom kommuner. Dette kan for eksempel gjelde fossilfri byggeplass.	Partnere: <ul style="list-style-type: none">• KS – bærekraftløftet• Kommunenettnettverk• DFØ
Resultatmål: Være mer effektive med å implementere regelverk	

Andre kommentarer:

30 % vektning, hva betyr det i praksis? Samarbeid internt i kommunene om kunnskap og forståelse av vektning og tiltak.

Tiltak:

Osloregionen bør være en aktiv pådriver innen sirkulærøkonomi. Samarbeide og fordele ansvar for høringer på ulike tema innen sirkulær økonomi. Se i glasskula hvilke tema som kommer på høring og forberede innspill. Felles arbeid for å tolke EU-direktiver

Resultatmål:

Effektivitet og endre adferd

Tiltak: Styrke felles verktøy og kunnskapsgrunnlag som beslutninger for tema som naturforhold og arealbruk. Styrke klimaledelse.	Partnere: Kommunenettverk m.fl
Resultatmål: Økt effektivitet	

Transport og mobilitet

Tiltak:

- Rikstunellen – økt kapasitet/nytt løp
- Sømløst og fleksibelt billettsystem
- Oslofjorden som grønn transportåre
- Felles utviklingsprosjekt – transport og mobilitet. Innhente faktaunderlag/kunnskapsgrunnlag. Prosjekter som dokumenterer situasjonen innen transport
- Godstransport: Framtidsrettet godstransport. Logistikk

Tiltak: «Sette fokus på dette med sømløse reise». Som et felles kunnskapsgrunnlag - få opp et kart over samferdselsårene i Osloregionen og hvordan de henger sammen. Dette som grunnlag for å sette fokus på hvor mangler vi de gode overgangsmuligheter, hvor er missing link, hvor kan vi forbedre takstsamarbeidet etc.	Partnere: Ruter, fylkeskommunene, og fylkesoverskridende kollektivtrafikk
Resultatmål: Få opp et kart som viser sammenhengende kollektivsystem og som samtidig får fram klare forbedringspunkter både fysiske og hvor vi ser at det må jobbes for samordning av billettstruktur på tvers av fylkesgrenser og ulike transportformer/eiere.	

<p>Tiltak: Ta initiativ til en dialog med Bane Nor for å diskutere hva som skal til for å få etablert trygge og tilstrekkelige sykkelparkering på togstasjonene for å sikre overgang sykkel og tog</p>	<p>Partnere: Bane NOR</p>
<p>Resultatmål: Etablering av trygge sykkelparkering for å sikre overgang sykkel og tog</p>	
<p>Tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lobbyvirksomhet opp mot politisk nivå om jernbanesatsing <ul style="list-style-type: none"> ○ Stortingsbenker ○ Mer synlighet for våre saker på transport og mobilitet ○ På tvers av hele regionen, næring, gods, ○ Bygge allianse med industrien, ○ Beredskap ○ Grensekryssende ○ Togtilbud, etterslep DV, investeringer ○ Mye pendling, samarbeid på tvers i regionen 	<p>Partnere:</p> <p>NHO Viken</p> <p>VY</p> <p>Pendlerforeningen</p> <p>Industrien</p> <p>Regionale økosystemet</p> <p>Østlandssamarbeidet?</p> <p>Gøteborgregionen</p> <p>Greater Copenhagen</p> <p>Oslo Stholm 2:55</p> <p>Ring4-samarbeidet</p>

By- og regionutvikling

Tiltak:

- Oppdatert kunnskap om regionutvikling (NIBR-rapport)
- Innovasjon/Byutviklingskonferanse (eks Gjøvik)

Tiltak: Lage en oversikt over status på kommuneplanarbeidet i kommunene – samfunnsdel og arealdel. Grunnlag for både erfaringstutveksling og tovegs kobling mot strategiarbeidet i Osloregionen.	Partnere: Kommunen i Osloregionen.
Resultatmål: Kart med status på kommuneplanarbeidet	

Tiltak: Når det nå skal lages ny felles Regional ATP for Oslo og Akershus bør Osloregionen sørge for at man i dette arbeidet tar hensyn til at bo og arbeidsmarkedet strekker seg utenfor Oslo og Akershus.	Partnere: Akershus fylkeskommune, Oslo kommune
Resultatmål: Sørge for at det gis innspill til prosessen rundt ny felles regional plan for Oslo og Akershus at man i dette arbeidet tar hensyn til at bo og arbeidsmarkedet strekker seg utenfor Oslo og Akershus	

Tiltak: Påvirkningsarbeid - aktiv på alle områder mot beslutningstakere og andre organisasjoner som påvirker beslutningstakere	Partnere: Fylkespolitikere, stortingspolitikere, NHO, LO +++
Resultatmål: Bygge allianser og få gjennomslag for viktige samferdselsprosjekter i Osloregionen	

<p>Tiltak: Arbeide for gods- og logistikksystemer i Osloregionen på tvers av kommunegrenser</p> <p>Opprette en arbeidsgruppe på tvers av faggruppene.</p>	<p>Partnere: Næringen, NHO, LO, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet, Kystverket, havnevirksomheter</p>
<p>Resultatmål: En tiltaksliste/ verktøykasse som kommunene kan bruke slik at prosessene blir enklere</p>	

<p>Tiltak: Kompetanseutviklingsprogram for NNLT (No new land take)</p>	<p>Partnere: NIBR NMBU</p>
<p>Resultatmål: Metode for regional arealnøytralitet Fortetting med kvalitet</p>	

<p>Tiltak: Kunnskap om utviklingen av målet om den flerkjernede utviklingen - utredningsprosjekt</p>	<p>Partnere: Være koplet på pågående prosesser i regi av andre aktører som påvirker utviklingen av den flerkjernede utviklingen</p>
<p>Resultatmål: Få synliggjort verdien av sterkere kjerner</p>	

Andre kommentarer: Utfordringen er en flerkjernet utvikling som ikke generer mer transport – gir store arealbeslag, men som bidrar til økonomisk vekst

<p>Tiltak: Nettverk for felles utfordringer på arealplanlegging</p> <p>Bruk av AI</p> <p>Omdømmeprojekt</p>	<p>Partnere: IPR-ene (felles arealplanlegging)</p>
<p>Resultatmål:</p>	

Andre kommentarer:

Tiltak: Koble By- og regionutvikling og næringsutvikling. Bro mellom by- og regionutvikling og næringsutvikling	Partnere: Næringsforening Regionale NHO Handelshøyskolene om næringsutvikling Ekstern finansiering OBR
---	--

Andre kommentarer:

Felles næringsutviklingsprosjekt, - ref case Gøteborg Business Region

Konkurranseskraft og næringsutvikling

Tiltak:

- Forutsigbare rammebetingelser for næringslivet

Tiltak: Rekruttere og beholde arbeidskraft Raskere/mer effektiv godkjenning av personer som kommer til Norge for å jobbe. Godt omdømme som bostedsområder. Få arbeidere til å trives, sosialt, integrering. HR-arbeid.	Partnere: <ul style="list-style-type: none">• IMDI• Akademia• Næringslivet, NHO og LO
Resultatmål: Bruke ranking på attraktivitet, omdømmeundersøkelse (rating på om man vil flytte til en by), bostedsattraktivitet (Telemarksforskning)	

Andre kommentarer:

- Kan være konkurranse innad i regionen
- Lettere å etablere seg og bli kjent i små samfunn

Tiltak: Se over kommunegrensene når vi jobber med næringsklynger. Osloregionen kan være et «trygt rom» der tema som kommunene ofte	Partnere:
--	------------------

konkurrerer om, løftes. (f.eks samarbeid om etableringer)	
---	--

Andre kommentarer:

Lik oppfølging av areal- og transportplaner

Tiltak: Jobbe med rammebetingelser for å få godkjent kompetanse. Synliggjøre utfordringene og fokusere på løsninger.	Partnere: Universiteter- høyskoler - NAV
Resultatmål: Få nok kompetent arbeidsarbeidskraft	

Tiltak: Samarbeid og nettverk <ul style="list-style-type: none">• Erfaringsdeling gjennom «best cases» - testing som kan kopieres av andre.• Fortsette fagsamlingene med bedriftsbesøk• Webinarer med fagspesifikke tema/samlinger	Partnere: Eksterne aktører – næringsklynger / fagspesifikke tema/samlinger
Resultatmål: Kunnskaps- og erfaringsdeling. Mer effektive prosesser ved å kopiere. Produktet er å initiere koblinger som i etterkant driver seg selv	

Tiltak: Løfte behovet for bedre klimatilpasning og beredskap overfor klimaendringer	Partnere: Kommunene, NVE og andre beredskapsaktører
Tiltak: Behov for arbeidskraft – samarbeid med ulike aktører om arbeidstilvenning, utenforskap og integrering	Partnere: NAV og kommunene

Tverrgående tema

Kraft

Se utfordringer og etableringer som region, i stedet for konkurranse

Kommunene har fått mer virkemidler for energietableringer i PBL. Trenger felles kompetansebygging. Savner en nøytral aktør som ser energibehov og energioptimalisering på tvers av aktører i bransjen.

Etterlyser politisk handlingskraft

Norge subsidierer kraftkrevende industri, men i mindre grad kraftutbygging og -optimalisering. Ønsker Osloregionen dette? Et par eksempler på at vannkraftutbygging ikke anses som lønnsomt og derfor ikke gjennomføres. Velger å bygge utenom regionen. Ønsker at det gis instruksjoner om mer kraftutbygging. Beredskap bør være en del av ligningen

Trenger samme innsats på energioptimalisering og smarte lokale løsninger som for ny energiproduksjon. Behov for gode virkemidler og å jobbe unisont.

Andre kommentarer:

Kople sammen kommuner og regioner, se hele helhetsbildet, ha med flere aktører

Tverrgående tema – Kraft

Tiltak: Krafttak for opprusting av strømnettet på Østlandet.	Partnere: Statkraft, fylkeskommunene og kommunene
Tiltak: Påvirkningsarbeid for å endre regelverk – spesielt innenfor solcelleanlegg	Partnere: Kommunene

Tiltak: Grønn næringstransport og ladestasjoner for tungtrafikk	Partnere: Fylkeskommunene, kommunene og «ladebransjen»
---	--

Miljøtilstanden i Oslofjorden, vann og vassdrag

Tiltak:

- Aktiv lobbyvirksomhet for å sikre midler til kommunale renseanlegg, informasjonstiltak og omstilling i landbruket

<p>Tiltak: Peke på statens ansvar for å bidra i oppryddingen i Oslofjorden. Trenger nasjonal drahjelp, det blir for stort for enkeltkommuner å ordne opp i. Vedlikeholdsetterslepet er så stort i kommunene at det er behov for å sette søkelys på utfordringene med selvkostområdet vann og avløp. Også dialog rundt reparasjonstiltak, for eksempel nitrogenreanseanlegg. Etterlyse midler til nitrogenrensing m.v.</p>	<p>Partnere: Kommunene og staten – her er det behov for et bredt partnerskap</p>
<p>Resultatmål: Ta opp med rette instans på statlig nivå at dette er en problemstilling kommunene ikke klarer å løse alene</p>	

<p>Tiltak: Informasjonstiltak i samarbeid med miljødirektoratet mfl</p>	<p>Partnere: Miljødirektoratet, NMBU</p>
--	---

<p>Tiltak: Politisk påvirkning - Direkte lobbyvirksomhet overfor staten. Nitrogenrensing. Følge opp ordfører-opprop Engasjere seg faglig. Vanndirektivet. Staten må ta en del av pukkelinvestering. Nedsette en gruppe for å jobbe med påvirkningsarbeid</p>	<p>Partnere: NGO-er Fylkeskommunene Statsforvalter</p>
<p>Resultatmål:</p>	

<p>Tiltak: Koble Oslofjordarbeidet med Oppdrag Mjøsa, gjøre det mer relevant for innlandskommuner</p>	<p>Partnere: Oppdrag Oslofjorden</p>
<p>Resultatmål:</p>	

<p>Tiltak: Næringsutvikling for å redde Oslofjorden</p>	<p>Partnere:</p>
<p>Resultatmål:</p>	

Sirkulærøkonomi

Tiltak:

- Offentlige anskaffelser med felles regler (jfr tiltak under klima og miljø)
- Det er mange politiske prosesser (høringer, ekspertgruppe, samfunnsoppdrag) for sirkulærøkonomi for tida. Hvilke av disse skal Oslo reg engasjere seg i?

Tiltak: <ul style="list-style-type: none">• Jobbe for å redusere forbruk, øke ombruk, og gjenbruk av materialer.• Ombrukssentral for byggematerialer og masser (eks Drammen). Dele suksesshistorier• Industriell symbiose, nyttiggjøre seg hverandres produkter og restprodukter (eks Fredrikstad). Kunnskap og felles arbeid. https://www.sirkulaerhovedstaden.no/	Partnere: <ul style="list-style-type: none">• Sirkulære Rjukan fra Tinn kommune, verktøy som lager verdikjeder• Masseforvaltning – Porfyr (Bærum)• KS – sirkulærnettverk• NMBU• KDD
---	--

Andre kommentarer:

Utfordring – ikke betalingsvilje for hva det egentlig skal koste med gjenbrukte produkter. Trenger voksenopplæring slik at folk/privatpersoner ser verdien av gjenbruk og dermed er villige til å betale (hele historien).

Tiltak: Løfte temaet – Suksesshistorier fra kommunene.	Partnere: kommuner og regioner
Resultatmål: Synergier	

Grønn næringstransport

Tiltak:

- Grappa diskuterte også om det ligger noe potensialet å se mer på samkjøring mellom ulike transportter. Ref Bærums samlastingsprosjekt/Fornebu HUB
- Grappa hadde også en diskusjon om dette med grønn næringstransport med å utnytte fjorden i større grad.

Tiltak: Gjøre veilederen kjent, spre den til kommunene.	Partnere: Kommunene i Osloregionen
Resultatmål: Sende veilederen til alle kommunene i Osloregionen	

Tiltak: Den største utfordringen er å komme fra veileder til identifisering av konkrete arealer. Foreslår å kartlegge om det er aktuelle prosjekt kommunene jobber med knyttet til grønn næringstransport for å se om det er noe som materialiserer seg.	Partnere: Kommunene i Osloregionen
Resultatmål: Kartlegge om det er aktuelle prosjekter/arealer som er under utvikling i alle kommunene	

Internasjonal profilering

Tiltak: Fortsette det arbeidet man gjør	Partnere:
Resultatmål:	

Tiltak: Tiltrekke talenter, Delta på internasjonal rekrutteringsmesse	Partnere:
Resultatmål:	

Tiltak: Konkret profilering på f.eks. næringsutvikling. Bruke Nor-Shipping.	Partnere: Nor-Shipping
Resultatmål:	